

Павлик Н. П. Соціальне партнерство ВНЗ як організаційна передумова неформальної освіти студентів / Н.П. Павлик // Актуальні проблеми соціальної сфери: [збірник наукових робіт викладачів і студентів / за заг. ред. Н.П. Павлик]. – Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2013. – 290 с. – (Випуск 2). – С. 208-211.

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ВНЗ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНА ПЕРЕДУМОВА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ

**Надія Павлик,
кафедра соціальної педагогіки і педагогічної майстерності,
Житомирський державний університет**

Актуальність дослідження взаємозв'язку соціального партнерства та системи неформальної освіти вбачаємо у потребах виведення процесу професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів поза межі освітнього середовища ВНЗ для забезпечення гнучкості та різноманітності інформаційних впливів, поглиблення професіоналізації та спеціалізації майбутніх фахівців, врахування професійних та особистісних потреб, а також пізнавальних інтересів студентів, забезпечення їх гармонійного розвитку та розширення меж наявного соціального досвіду.

Неформальна освіта як об'єкт наукового пізнання висвітлюється у працях С. Архипової, Н. Верхоглядової, А. Гончарук, Ю. Деркач, С. Закревської, С. Зінченко, Д. Зіцера, Г. Нестеренко, С. Овчаренко, Л. Сігаєвої, А. Солнишкіної, Л. Тимчук, О. Тишкової та інших. Однак, розширення мережі неформальної освіти майбутніх фахівців шляхом створення системи соціального партнерства ще не виступало предметом окремого дослідження. Тому завдання нашої статті вбачаємо у теоретичному обґрунтуванні ролі та взаємовпливу соціального партнерства випускових кафедр та організації й ефективності неформальної освіти молоді.

Аналіз наукової літератури дозволив нам виділити низку спільних якостей соціального партнерства та неформальної освіти.

А саме, соціальне партнерство, як і система неформальної освіти, розглядається у науковій літературі як інструмент формування громадянського суспільства шляхом залучення молоді як партнерів у організації значимої для них діяльності; це сприяє розвитку соціальної й особистісної відповідальності молоді, є факторами практичного впровадження у суспільні процеси принципів демократичності, гуманізму, імпауерменту. Таким чином, можна стверджувати про наявність методологічного взаємозв'язку між досліджуваними категоріями як основи їх реалізації у соціальній сфері.

По-друге, в основі історичного становлення технологій соціального партнерства та неформальної освіти лежать принципи «орієнтації на інтереси» та «досягнення згоди» [3], що опосередковано впливає на вирішення важливих суспільних проблем – вирішення проблеми зайнятості населення та його соціального захисту, популяризація громадських рухів та організацій, захист прав різних категорій людей, їх мотивація щодо дотримання соціальних цінностей, тощо. Визначені фактори дозволяють наблизити соціально-педагогічні послуги до реальних потреб студентів як великої та значущої соціальної групи, що створює умови для ефективного задоволення цих потреб.

Також нами відзначено наявність взаємозв'язку між цілями соціального партнерства та неформальної освіти, а саме: провідною метою організації діяльності є підвищення ефективності виконання суспільних і державних зобов'язань за рахунок об'єднання людських, матеріальних, часових, інформаційних ресурсів учасників. Крім того, важливим елементом цілепокладання у організації соціального партнерства та неформальної освіти студентів є рефлексія значимості учасниками визначених цілей діяльності – навчальної або соціальної.

Соціальне партнерство кафедри соціальної педагогіки та педагогічної майстерності (див. рис. __.) включає різні сфери майбутнього працевлаштування випускників – сферу соціального забезпечення, охорони

здоров'я, освіти, культури, забезпечення правопорядку, тощо. Спроектowana модель підтверджується висновками дисертаційного дослідження Д.В. Неліпи [2], у якому система соціального партнерства розглядається як інтеграція чотирьох підсистем – інституціональної (як сукупність організацій – соціальних партнерів), регулятивної (вироблення формальних і неформальних форм налагодження взаємодії), функціональної (безпосередній процес взаємодії з виконання прийнятих зобов'язань) та комунікативної (партнерські відносини). Така система організації соціального партнерства щільно співвідноситься з організацією неформальної освіти студентів – інституціональний компонент містить сукупність організацій, на базі яких організується додаткове навчання, практика та волонтерська діяльність студентів; регулятивний компонент відображає принципи організації неформального навчання та взаємодії учасників у процесі навчання (добровільність, практико-орієнтованість, цілеспрямованість, інтерактивність, актуальність змісту, партиципативність, співробітництво, соціальна відповідальність, відвертість і прозорість та інші) [1]; функціональний компонент є відображенням форм і методів проведення неформальної освіти студентів на базі соціальних партнерів; комунікативний компонент відображає пріоритети спілкування, інтеракції та взаємодії неформального освітнього простору.

Отже, аналіз сутності та змісту двох базових категорій нашого дослідження (соціального партнерства та неформальної освіти) дозволив виділити їх багаторівневі кореляційні зв'язки: на рівні методологічних засад здійснення взаємодії та її суспільної значущості для формування громадянського суспільства; на рівні цілей організації діяльності студентів – для забезпечення сталого розвитку суспільства, професіоналізації та створення умов для особистісного розвитку; на рівні принципів організації навчання студентів на базі організацій – соціальних партнерів; на рівні структурних компонентів та моделей функціонування. Перспективи подальших досліджень полягають у висвітленні досвіду організації неформальної освіти майбутніх соціальних педагогів на базі соціальних партнерів та емпіричній перевірці

значимості неформальної освіти для професійного та особистісного зростання майбутніх фахівців.

Використана література

1. Зінченко С. Неформальна освіта та самоосвіта як підґрунтя успішної професійної самореалізації викладачів вищих навчальних закладів мистецького напрямку [Електронний ресурс] / Світлана Зінченко. – Режим доступу до ресурсу : www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nivoo/2010_4/34.pdf
2. Неліпа Д.В. Особливості інституціоналізації соціального партнерства (політологічний аналіз). Автореф. дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук за спеціальністю 23.00.02 – політичні інститути та процеси. – Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2005.
3. Соціальне партнерство в умовах ринкових відносин // Інтернет-ресурс: ua.textreferat.com